

10. kolovoza 1991. godine 33-godišnjeg snimatelja Gordana Lederera teško je ranio srpski snajperist na brdu Čukur pokraj Hrvatske Kostajnice i to u vrijeme kad je bilo dogovoreno primirje. Iskrvario je na putu do Zagreba u vozilu Hitne pomoći. Njegova agonija trajala je od ranog poslijepodneva, a preminuo je u noći. Do tada je u neobjavljenom ratu protiv Hrvatske ubijeno 2200 Hrvata, 140 tisuća prognano, razorena su sela, granatirani gradovi. Granatirani su i televizijski odašiljači – te su ubijani i snimatelji i novinari. Prva žrtva među njima bio je Gordan Lederer.

Gordan Lederer rođen je 1958. u Zagrebu gdje je i završio školu za fotoreportere. Studij filmskog i tv-snimanja na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu upisuje 1983. Diplomirao je s dokumentarnim filmom Samoća. Ali tu njegovom studiranju nije bio kraj. 1986. započinje studij arheologije na Filozofskom fakultetu. U drugoj polovici 80 tih Lederer je angažiran kao snimatelj na dugometražnim animiranim filmovima Čudesna šuma i Čarobnjakov šešir. U tom je razdoblju Lederer snimio i nekoliko animiranih video-spotova. Kao fotoreporter radi i za Vjesnik. Tad počinje i njegov rad na Hrvatskoj televiziji. Pored redovitog kamermanskog posla, kao snimatelj i scenarist - realizirao je niz samostalnih autorskih priloga arheološko-povijesne i putopisne tematike.

Uz rad na dokumentarcima stekao je stanovito iskustvo ratnog snimatelja 1991. snimajući na iransko-iračkom ratištu. Od samog početka rata u Hrvatskoj snima na svim kriznim područjima. Snima u Kninu i Pakracu, kod Osijeka i Borova sela, u Vukovaru i na Banovini. Pao je od snajperskog metka i tromblonske mine snimajući u selu Čukura ponad Hrvatske Kostajnice. Njegova je kamera zabilježila mjesto odakle je pucano i zabilježila mjesto njegovog pada. Umro je na putu za Zagreb dugo vožen automobilom jer zapovjednik V. vojne oblasti JNA general Milan Rašeta, koji je stolovao u Zagrebu, onemogućio je prelet helikoptera kojim bi Lederer bio prebačen u bolnicu.

Iz Ledererovog materijala snimanog na Banovini posmrtno je na HTV-u napravljen glazbeni video Banijska ratna svitanja. Gordanu Ledereru posmrtno je dodijeljeno i odličje Reda Zrinskog i Frankopana s pozlaćenim pleterom.

I na kraju pogledajte Banijska ratna praskozorja Gordana Lederera:

<https://www.youtube.com/watch?v=ofg8UuF7bf4>

